Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Podstawy pedeutologii i teorii szkoły [wykład] , PG_00194510		
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2029/2030
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	4	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	8	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Alicja Jurgiel-Aleksander	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	0.0	20.0	50

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z kluczowymi aspektami zawodu nauczyciela i funkcji szkoły w kontekście modeli dydaktycznych . Umożliwienie interpretowania zagadnień funkcjonowania nauczyciela i jego rozwoju w świetle zmian kulturowych, demograficznych i cywilizacyjnych . Uświadomienie studentom, jak mogą kształtować swój profesjonalizm oraz pedagogiczną świadomość oraz jakie są konsekwencje podejmowanych przez nauczyciela decyzji dla rozwoju ucznia, jego społecznych kompetencji , obrazu szkoły., jakości świata społecznego.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PPWJ5_W05] ma wiedzę na temat struktury i funkcji systemu edukacji oraz alternatywnych form edukacji; rozumie kontekstowe uwarunkowania podstaw, celów, organizacji oraz funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	Student/ka posiada pogłębioną wiedzę z zakresu różnych koncepcji instytucjonalnego funkcjonowania szkoły, kształtu polskiego systemu oświaty, logiki jego funkcjonowania. Posiada wiedzę o etapach rozwoju nauczyciela w zawodzie i o stopniach awansu zawodowego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_K01] ma kompetencje społeczne umożliwiające posługiwanie się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	Student/ka jest gotowa do kierowania się wiedzą z zakresu rozwoju zawodowego nauczyciela oraz normami etycznymi jako kryteriami stosowanymi w uzasadnianiu decyzji i działań podejmowanych w pracy z uczniami, we własnym rozwoju osobowym i profesjonalnym.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	Student/ka potrafi wykorzystywać pojęcia , stanowiska, koncepcje z zakresu pedeutologii do interpretacji konkretnych problemów edukacyjnych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_W20] ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat terminów i założeń metodologicznych oraz zasad i norm etycznych projektowania i realizacji badań w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej	Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu pedeutologii , rozumie konsekwencje podejmowanych przez nauczyciela decyzji i interpretowania ich , w odniesieniu do różnych kryteriów normatywnych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_W16] ma pogłębioną wiedzę na temat roli nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę na temat zagadnień dotyczących podstawowych problemów zawodu nauczyciela oraz jego roli w kształceniu i wychowaniu dzieci (uczniów) rozpatrywanych z pozycji danej konwencji dydaktycznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

1/Miejsce pedeutologii w naukach o wychowaniu / kształceniu . Współczesne problemy natury pedeutologicznej.

2/Od czego zależy funkcjonowanie współczesnego nauczyciela ? Rola uwarunkowań natury kulturowej , społecznej , politycznej dla postrzegania sposobu funkcjonowania szkoły i nauczyciela.

2/ Nauczyciel w określonej konwencji dydaktycznej konsekwencje w zakresie myślenia o roli , odpowiedzialności i zależności:

a/ nauczyciel w służbie państwa , b/ nauki i cywilizacyjnego przyspieszenia , c/ demokracji , d/ budowania środowiska uczenia się, e/ idei emancypacji .

3/ Europejska i amerykańska tradycja myślenia o nauczycielu. Paradygmaty kształcenia nauczycieli techniczny, humanistyczny, refleksyjny.

4/ Rozwój zawodowy jako narzędzie opisu profesjonalizmu i jako narzędzie biurokratyzacji sytemu.

5/ Kondycja współczesnego nauczyciela w świetle wybranych badań

6/ Nauczyciel wobec społecznych (rodzicielskich) oczekiwań

6/ Bycie nauczycielem- etyczny wymiar roli

Wymagania wstępne i dodatkowe

<table>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td colspan="2"><table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>Test/egzamin</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>Arends R.I., Uczymy się nauczać , Warszawa 1998, rozdz. 1, 11, 15.

Gołębniak D., Nauczyciele. Sposoby bycia w świecie nauczania , (W:) D.Klus Stańska (red.) , Dydaktyka i jej paradygmaty. Różnorodne świaiy szkoły , Warszawa 2024.

Groenwald M., Nauczycielskie decydowanie. Rekonstrukcja doświadczeń , Kraków 2021 (do samodzielnego studiowania).

Klus-Stańska D., Dyskursy pedagogiki wczesnoszkolnej, [w:] D. Klus-Stańska, M. Szczepska-Pustkowska red., Pedagogika wczesnoszkolna, rozdz. 1. Warszawa 2009.

Rutkowiak J. , Czy jest możliwe kształcenie nauczycieli do dialogu przez dialog, (w:) Rutkowiak J.(red.), Pytanie dialog wychowanie , Warszawa 1992, s. 337-370.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Gołębniak B.D., Zamorska B., Nowy profesjonalizm nauczycieli. Podejścia-praktyka-przestrzeń rozwoju. Wrocław 2014.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.